Jak przeprowadzić cykl – wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj dla każdego ucznia karty pracy 1–5 i powtórkę. Sprawdzian w grupach A i B wydrukuj osobno.
- Uczniowie znają całą powieść przed lekcją 1. To lektura obowiązkowa klas IV–VI poznawana w całości.
- Opisy scen w kartach pracy i w materiałach dla nauczyciela są napisane do tego cyklu. Wszystkie polskie przekłady są chronione prawem autorskim, dlatego nie drukujemy ich fragmentów. Na lekcji korzystajcie z egzemplarzy z biblioteki.
- Lekcja 1: koperty z paskami wydarzeń, duży arkusz na plan placu (zachowaj go na lekcję 4).
- Lekcja 2: trzy kartki z napisami „przypadkiem", „z konieczności", „z honoru". Lekcja 3: kartki A3 z planszą decyzji.
- Lekcja 4: plan placu z lekcji 1, magnesy albo karteczki w dwóch kolorach, kartki „Boka" i „Acz" na ścianach. Lekcja 5: karteczki samoprzylepne.
- Nie pokazuj kadrów z filmów. Adaptacje zmieniają szczegóły, a zadania w cyklu dotyczą tylko książki.

Przekład, nazwy i fakty – na co uważać

- Nazwy w cyklu są takie jak w przekładzie Tadeusza Olszańskiego (te same pojawiły się we fragmencie powieści na egzaminie ósmoklasisty w 2025 roku): Nemeczek, Boka, Acz, Gereb, Pastorowie, Czonakosz. Jeśli klasa czyta inny przekład, uznawaj nazwy z tego wydania.
- Stowarzyszenie kitowców ma w przekładach różne nazwy. W cyklu mówimy opisowo: „kitowcy", „stowarzyszenie kitowców".
- Tytuł Boki po wyborach też zależy od przekładu („przewodniczący", „prezes", „wódz"). W zadaniach opisujemy funkcję; w czasie wojny Boka jest generałem.
- Najczęstsze pomyłki uczniów: chorągiewka znika przed wyborami (nie po nich); Nemeczek zostaje kapitanem po bitwie; zdrajcą ogłaszają go kitowcy, nie Boka; Acza przewraca Nemeczek, nie Boka; stróż ma na imię Jano (Janosz to imię Boki); ojciec Nemeczka jest krawcem.
- Zadania odwołują się do wydarzeń, a nie do numerów rozdziałów, bo wydania dzielą tekst różnie.
- W kluczach przy pytaniach o czas śmierci Nemeczka uznawaj odpowiedź „wkrótce po bitwie" albo „następnego dnia po bitwie".

Ocenianie

- Karty pracy służą do ćwiczenia i informacji zwrotnej. W zadaniach otwartych sprawdzaj, czy przykład pochodzi z książki: błąd rzeczowy (pomylone imię, scena z filmu, czyn przypisany innemu bohaterowi) to 0 pkt za ten element – tak samo ocenia CKE.

LEKCJA 1 Z 5 · CHŁOPCY Z PLACU BRONI W KLASIE 5: PLAC, ODWAGA, ZDRADA I HONOR

Plac – kawałek pustej ziemi czy ojczyzna chłopców?

Pytanie lekcji: Dlaczego zwykła pusta parcela jest dla chłopców czymś tak cennym, że chcą o nią walczyć? Lekcja 1 z 5. Uczniowie znają całą powieść. Przed lekcją przygotuj koperty z paskami wydarzeń.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 5
Cykl	*Chłopcy z Placu Broni* w klasie 5: plac, odwaga, zdrada i honor – lekcja 1 z 5
Temat lekcji	**Plac – kawałek pustej ziemi czy ojczyzna chłopców?**
Czas	45 minut
Metody	skojarzenia ze słowem „plac", rysowanie planu placu na tablicy, czytanie opisu sceny z zaznaczaniem w tekście, układanie pasków z wydarzeniami w parach, rozmowa o hierarchii na placu, krótka odpowiedź pisemna na koniec lekcji
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	egzemplarze „Chłopców z Placu Broni" (wydanie szkolne), duży arkusz papieru albo tablica do planu placu, koperty z pięcioma paskami wydarzeń (dodatek), po jednej na parę, karta pracy 1, karta pracy oddawana na koniec lekcji

Cel ogólny

Poznanie świata przedstawionego powieści, narratora i kolejności pierwszych wydarzeń.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń podaje miejsce i czas akcji oraz nazywa elementy placu.
- Uczeń wyjaśnia, kim jest narrator powieści i skąd wiadomo, że nie jest bohaterem.
- Uczeń ustala kolejność pierwszych wydarzeń: zabranie chorągiewki, wybory, zapowiedź wyprawy.
- Uczeń uzasadnia, dlaczego plac jest dla chłopców tak ważny, i podaje przykład z książki.

Cele w języku ucznia

- Powiem, gdzie i kiedy toczy się akcja.
- Pomogę narysować plan placu i nazwę jego części.
- Wyjaśnię, kto opowiada tę historię.
- Ułożę pierwsze wydarzenia we właściwej kolejności.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.1** – omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji
- **I.1.7** – opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność
- **I.1.10** – rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię podać miejsce i czas akcji powieści.
- Potrafię nazwać **trzy** części placu i powiedzieć, do czego służyły chłopcom.
- Potrafię wyjaśnić, dlaczego narracja w tej powieści jest trzecioosobowa.
- Potrafię powiedzieć, co stało się najpierw: zabranie chorągiewki czy wybory.

PIERWSZA ŁAWKA

DO PRZECZYTANIA KLASIE – „NASZ PLAC”

Nasz plac (opis własny do przeczytania klasie, ok. 1 minuty)

Akcja zaczyna się w marcu, w Budapeszcie, pod koniec XIX wieku. Chłopcy chodzą do gimnazjum. Po lekcjach spotykają się na swoim placu.

Plac to pusta parcela między dwiema kamienicami. Za nią ciągnie się skład drewna należący do tartaku. Stosy drewna służą chłopcom za forty. Jest tu też budka stróża Jano, który ma psa Hektora.

Na plac prowadzą dwa wejścia: furtka od ulicy Pawła i brama od ulicy Marii.

Wszyscy chłopcy z placu są oficerami. Tylko najmniejszy z nich, Nemeczek, jest szeregowcem.

Narrator nie bierze udziału w zdarzeniach. Opowiada o chłopcach z boku i wie, że dziś w miejscu placu stoi kamienica.

Opis napisany do tego cyklu – to nie jest fragment żadnego polskiego przekładu (wszystkie są chronione prawem autorskim).

Plan placu – co narysować na tablicy

Rysujesz razem z klasą prosty plan (bez skali). Uczniowie podają elementy, ty je rysujesz i podpisujesz:

- dwie kamienice po bokach, pusta parcela pośrodku;
- z tyłu skład drewna należący do tartaku, stosy drewna – **forty**;
- budka stróża Jano (w niej śpi stróż, obok pies Hektor);
- **furtka od ulicy Pawła** i **brama od ulicy Marii**.

Plan przyda się jeszcze na lekcji 4 (bitwa) – zostaw arkusz albo zrób zdjęcie tablicy.

PASKI DO KOPERT (POTNIJ, POMIESZAJ)

1. Bracia Pastorowie zabierają Nemeczkowi i jego kolegom kulki w Ogrodzie Muzeum.
2. Chłopcy rozmawiają o tym po lekcjach. Boka mówi, że to skandal.
3. Na placu Acz, wódz Czerwonych Koszul, zabiera chorągiewkę z fortu.
4. Chłopcy wybierają przewodniczącego: Boka dostaje 11 głosów, Gereb 3.
5. Boka zapowiada wyprawę do Ogrodu Botanicznego.

Kolejność powyżej jest prawidłowa. Najważniejsza para do sprawdzenia: paski 3 i 4.

Uwaga na fakty – ściąga dla nauczyciela

- Najpierw Acz zabiera chorągiewkę z fortu, a **dopiero potem** chłopcy głosują. Na kartkach: **Boka 11, Gereb 3** (razem 14).
- W wyborach Boka zostaje przewodniczącym z pełną władzą. Tytuł różni się w przekładach („prezes", „wódz", „przewodniczący") – w zadaniach opisuj funkcję. „Generałem" Boka zostaje dopiero na czas wojny.
- Kulki zabrali bracia Pastorowie w **Ogrodzie Muzeum**. Czerwone Koszule mają swoją wyspę w **Ogrodzie Botanicznym**. To dwa różne miejsca.
- Liczba chłopców z placu nie jest podana w książce. Nie pytaj o nią i nie podawaj liczby „24" (to liczba z *Akademii Pana Kleksa*).
- W opisie placu narrator na chwilę mówi „my, chłopcy z miasta" (tak jest w oryginale). To wspomnienie dorosłego, a nie bohater – narracja pozostaje trzecioosobowa.
- O liczbę pięter kamienicy nie pytaj – sam oryginał podaje ją w dwóch miejscach różnie.

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–6 min	Wprowadzenie: co to jest plac?	• Zapisuje na tablicy słowo „plac" i pyta: „Z czym wam się kojarzy? Gdzie spotykacie się z kolegami po lekcjach?". • Zapisuje skojarzenia. Mówi: „Dla chłopców z powieści plac był czymś więcej". Podaje temat, pytanie lekcji i kryteria sukcesu.	• Podają skojarzenia, np. boisko, podwórko, miejsce do gry, nasze miejsce. • Mówią, gdzie sami spędzają czas z kolegami. • Zapisują temat w zeszycie.
6–16 min	Nasz plac – opis sceny i plan	• Czyta na głos opis „Nasz plac" z karty pracy. Przed czytaniem prosi: „Podkreślcie ołówkiem wszystko, co da się narysować". • Rysuje na tablicy plan placu według wskazówek uczniów (dodatek). Pyta: „Do czego chłopcom służyły stosy drewna?". • Poleca wykonać zadanie 1 (opis sceny i pytania).	• Słuchają z kartą przed sobą i podkreślają elementy placu. • Podają kolejne elementy do planu: kamienice, skład drewna, forty, budka stróża, furtka od ulicy Pawła, brama od ulicy Marii. • Wykonują zadanie 1 i sprawdzają je w parach.
16–24 min	Kto opowiada tę historię?	• Pyta: „Czy któryś z chłopców mówi w tej książce «ja» i opowiada o sobie?". Przypomina pojęcia: narrator, narracja pierwszoosobowa i trzecioosobowa. • Zwraca uwagę na ostatnie zdanie opisu: narrator wie, że dziś w miejscu placu stoi kamienica. Pyta: „Co to mówi o narratorze?". • Poleca wykonać zadanie 2.	• Odpowiadają: nikt z chłopców nie opowiada o sobie; narrator mówi o nich „on", „oni". • Wyjaśniają: narrator opowiada po latach, wie więcej niż bohaterowie, nie bierze udziału w zdarzeniach. • Wykonują zadanie 2.

24–34 min	Paski z wydarzeniami – jak to się zaczęło?	• Rozdaje parom koperty z paskami. Prosi o ułożenie wydarzeń w kolejności z książki. • Sprawdza kolejność z klasą. Przy paskach 3 i 4 pyta: „Co było najpierw: zabranie chorągiewki czy wybory?”. • Pyta: „Co łączy kulki, chorągiewkę i wyprawę?”. Poleca wykonać zadanie 3.	• W parach układają paski na ławce i przestawiają je po rozmowie. • Odczytują ułożone wydarzenia. Uzasadniają: najpierw Acz zabrał chorągiewkę, kilka minut później chłopcy głosowali. • Odpowiadają: chłopcy z placu czują się skrzywdzeni i chcą odpowiedzieć Czerwonym Koszulom. Wykonują zadanie 3.
34–40 min	Oficerowie i jeden szeregowiec	• Pyta: „Jakie stopnie mają chłopcy na placu? Kto jest szeregowcem?”. • Pyta: „Jak może czuć się ktoś, komu wszyscy wydają rozkazy?”. Daje parom minutę na rozmowę. Poleca wykonać zadanie 4.	• Odpowiadają: wszyscy są oficerami, tylko Nemeczek jest szeregowcem. • Rozmawiają w parach i podają uczucia, np. przykrość, wstyd, chęć pokazania, że też coś znaczy. • Wykonują zadanie 4.
40–45 min	Podsumowanie i ewaluacja	• Wraca do pytania lekcji: „Dlaczego plac jest dla chłopców taki cenny?”. Prosi o wykonanie zadania 5 na koniec lekcji. • Zbiera karty. Zapowiada, że na następnej lekcji klasa pójdzie za Nemeczkiem do Ogrodu Botanicznego.	• Odpowiadają na pytanie lekcji, np. „To ich jedyne miejsce do zabawy w mieście, tam są razem”. • Piszą odpowiedź w zadaniu 5 i oddają karty.

Typowe trudności uczniów

- Uczniowie twierdzą, że chorągiewka zniknęła po wyborach. Reakcja: wróć do pasków 3 i 4 – najpierw Acz zabrał chorągiewkę, potem chłopcy głosowali.
- Uczniowie mylą Ogród Muzeum (tu zabrano kulki) z Ogrodem Botanicznym (wyspa Czerwonych Koszul). Reakcja: zapisz obie nazwy na tablicy z krótkim podpisem.
- Uczniowie mówią, że Boka „został kapitanem” w wyborach. Reakcja: w wyborach chłopcy wybierają przewodniczącego z pełną władzą; nazwa tej funkcji zależy od przekładu.

Ewaluacja lekcji

- Odpowiedzi w zadaniu 5 pokażą, czy uczniowie uzasadniają odpowiedź przykładem z książki.
- Zadanie 1 sprawdza wiedzę o świecie przedstawionym, zadanie 2 – rozumienie narracji, zadanie 3 – kolejność zdarzeń, zadanie 5 – uzasadnienie.
- Czy przy planie placu głos zabrało co najmniej osiem osób?

Karta pracy do lekcji 1

Plac – kawałek pustej ziemi czy ojczyzna chłopców?

14 pkt
RAZEM

Imię i nazwisko ..... Data ..... Wynik: ..... / 14 pkt

Pamiętaj: Najpierw Acz zabiera chorągiewkę, potem chłopcy wybierają Bokę (11 do 3).

1 Przeczytaj opis sceny z lektury. Wykonaj zadania. ___ / 5 pkt

Nasz plac*

Akcja zaczyna się w marcu, w Budapeszcie, pod koniec XIX wieku. Chłopcy chodzą do gimnazjum. Po lekcjach spotykają się na swoim placu.

Plac to pusta parcela między dwiema kamienicami. Za nią ciągnie się skład drewna należący do tartaku. Stosy drewna służą chłopcom za forty. Jest tu też budka stróża Jano, który ma psa Hektora.

Na plac prowadzą dwa wejścia: furtka od ulicy Pawła i brama od ulicy Marii.

Wszyscy chłopcy z placu są oficerami. Tylko najmniejszy z nich, Nemeczek, jest szeregowcem.

Narrator nie bierze udziału w zdarzeniach. Opowiada o chłopcach z boku i wie, że dziś w miejscu placu stoi kamienica.

* Opis napisany na potrzeby cyklu na podstawie powieści Ferenca Molnára „Chłopcy z Placu Broni". To nie jest fragment żadnego przekładu.

1.1 Wybierz, gdzie toczy się akcja powieści. ___ / 1 pkt

A. w Budapeszcie **B.** w Warszawie **C.** w Pradze **D.** w Wiedniu

1.2 Oceń prawdziwość zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 4 pkt

1. Na plac prowadzą furtka od ulicy Pawła i brama od ulicy Marii.	P	F
2. Stosy drewna służą chłopcom za forty.	P	F
3. Stróż Jano jest jednym z oficerów na placu.	P	F
4. Akcja zaczyna się w grudniu, tuż przed świętami.	P	F

2 Wybierz zdanie, które poprawnie opisuje narratora powieści. ___ / 1 pkt

A. Narratorem jest Nemeczek, który opowiada o sobie w pierwszej osobie.

B. Narratorem jest Boka, który opowiada o sobie w pierwszej osobie.

C. Narrator nie jest bohaterem i opowiada o chłopcach w trzeciej osobie.

D. Narratorem jest Acz, który opowiada o sobie w pierwszej osobie.

LEKCJA 2 Z 5 · CHŁOPCY Z PLACU BRONI W KLASIE 5: PLAC, ODWAGA, ZDRADA I HONOR

Trzy kąpiele Nemeczka – co to znaczy być odważnym?

Pytanie lekcji: Czy odważny jest ten, kto się nie boi, czy ten, kto mimo strachu robi to, co uważa za słuszne? Lekcja 2 z 5. Uczniowie znają powieść. Scena na wyspie była podstawą zadań na egzaminie ósmoklasisty w 2025 roku – warto ją dobrze omówić.

Przedmiot	Język polski
Klasa	klasa 5
Cykl	*Chłopcy z Placu Broni* w klasie 5: plac, odwaga, zdrada i honor – lekcja 2 z 5
Temat lekcji	**Trzy kąpiele Nemeczka – co to znaczy być odważnym?**
Czas	45 minut
Metody	zagadka „trzy razy woda”, czytanie opisu sceny, nieruchome scenki z wyspy z rozmową po wyjściu z roli, tabela trzech kąpieli, cechy i dowody w parach, zdania niedokończone
Formy pracy	praca z całą klasą, praca w grupach, praca w parach, praca indywidualna
Środki dydaktyczne	egzemplarze książki, trzy kartki z napisami: „przypadkiem”, „z konieczności”, „z honoru”, lista cech do wyboru (dodatek), karta pracy 2

Cel ogólny

Charakterystyka Nemeczka na podstawie jego zachowania podczas dwóch wypraw do Ogrodu Botanicznego.

Cele operacyjne – uczeń po lekcji:

- Uczeń wymienia trzy kąpiele Nemeczka i podaje okoliczności każdej z nich.
- Uczeń wyjaśnia, dlaczego Acz każe oddać Nemeczkowi honory.
- Uczeń przypisuje Nemeczkowi cechy i do każdej dobiera przykład z książki.
- Uczeń ocenia, czy zachowanie Nemeczka na wyspie było odważne czy lekkomyślne, i uzasadnia ocenę.

Cele w języku ucznia

- Opowiem, kiedy i dlaczego Nemeczek trzy razy wylądował w wodzie.
- Wyjaśnię, za co przeciwnicy docenili Nemeczka.
- Podam cechy Nemeczka i przykłady z książki.
- Powiem, czy Nemeczek postąpił odważnie, i uzasadnię swoje zdanie.

Wymagania z podstawy programowej

- **I.1.9** – charakteryzuje podmiot liryczny, narratora i bohaterów w czytanych utworach
- **I.1.11** – wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy
- **I.1.18** – wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach oraz określa wartości ważne dla bohatera
- **III.2.1** – tworzy spójne wypowiedzi w formach gatunkowych: […] charakterystyka, tekst o charakterze argumentacyjnym

Źródło: podstawa programowa z 2017 r. w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996) – obowiązuje w klasach 5–8 w roku szkolnym 2026/2027.

Kryteria sukcesu

- Potrafię wymienić **trzy** kąpiele Nemeczka i powiedzieć, jak do nich doszło.
- Potrafię wyjaśnić, za co Acz docenił Nemeczka.
- Potrafię podać **dwie** cechy Nemeczka i do każdej przykład z książki.
- Potrafię ocenić zachowanie Nemeczka na wyspie i uzasadnić ocenę.

PIERWSZA ŁAWKA

DO PRZECZYTANIA KLASIE – „NA WYSPIE”

Na wyspie (opis własny do przeczytania klasie, ok. 1 minuty)

Czerwone Koszule spotykają się na wyspie w Ogrodzie Botanicznym. Parę dni po pierwszej wyprawie Nemeczek wraca tam z własnej woli. Jest przeziębiony. Mimo to wspina się na drzewo i przez wiele godzin siedzi ukryty.

Wieczorem na wyspę przychodzi Gereb. Opowiada, że przekupił stróża Jano. Acz ostro go gani, ale przyjmuje go do swojego oddziału.

Gereb mówi, że wśród chłopców z placu nie ma nikogo odważnego. Wtedy Nemeczek schodzi z drzewa. Oznajmia, że to on zabrał chorągiewkę z ich kryjówki.

Bracia Pastorowie odbierają mu chorągiewkę. Acz proponuje Nemeczkowi, żeby przeszedł do Czerwonych Koszul. Nemeczek odmawia, więc na rozkaz Acza Pastorowie kąpią go w stawie.

Mokry Nemeczek mówi przy wszystkich, że nigdy nie zostanie zdrajcą tak jak Gereb. Odchodzi, a Acz każe swoim chłopcom oddać mu honory.

Opis napisany do tego cyklu – to nie jest fragment żadnego polskiego przekładu (wszystkie są chronione prawem autorskim).

Trzy kąpiele – ściąga dla nauczyciela

1. **Przypadkiem:** podczas pierwszej wyprawy do Ogrodu Botanicznego (Boka, Czonakosz i Nemeczek) Nemeczek wpada do stawu.
2. **Z konieczności:** w czasie tej samej wyprawy chłopcy uciekają i chowają się w szklarni. Nemeczek kryje się w basenie ze złotymi rybkami.
3. **Z honoru:** podczas drugiej wizyty na wyspie bracia Pastorowie na rozkaz Acza kąpią Nemeczka w stawie.

Tak liczy te kąpiele sam narrator. Typowy błąd: „Pastorowie wrzucili Nemeczka do wody podczas pierwszej wyprawy”. Acz nie jest okrutny – uznał, że bić słabszego nie wypada. Zaraz potem każe samym Pastorom wejść do stawu za to, że zabrali kulki.

LISTA CECH DO WYBORU (NA TABLICĘ)

odważny · uparty · wierny · honorowy · wytrwały · wrażliwy · ambitny · lojalny · nieśmiały · uczciwy

Uczniowie wybierają cechę **tylko wtedy**, gdy umieją podać przykład z książki. Przykłady pewne: mimo przeziębienia siedzi wiele godzin na drzewie; sam schodzi do przeciwników, gdy Gereb mówi, że wśród chłopców z placu nie ma odważnego; mówi przy wszystkich, że nie zostanie zdrajcą; płacze, gdy jest jedynym szeregowcem, i chce zasłużyć na awans.

Nieruchome scenki – jak je przeprowadzić

Grupy po 5–6 osób. Każda grupa ustawia „zatrzymany obraz" jednej chwili z opisu sceny: (1) Nemeczek schodzi z drzewa; (2) Pastorowie kąpią Nemeczka; (3) Acz każe oddać Nemeczkowi honory. Grupa stoi bez ruchu 10 sekund. Nauczyciel dotyka ramienia jednej postaci – uczeń mówi jedno zdanie: co czuje ta postać.

Po wyjściu z roli zawsze krótka rozmowa: „Co było dla ciebie trudne w tej roli? Czy rozumiesz teraz bohatera lepiej?". Nikt nie kładzie się na podłodze i nie udaje wody – wystarczy postawa i mina.

Przebieg lekcji

Czas	Faza	Co robi nauczyciel	Co robią uczniowie
0–5 min	Wprowadzenie: trzy razy woda	• Zapisuje na tablicy: przypadkiem – z konieczności – z honoru. Pyta: „Którego bohatera dotyczą te trzy słowa i z czym się łączą?". • Podaje temat, pytanie lekcji i kryteria sukcesu.	• Zgadują: Nemeczek trzy razy wylądował w wodzie. • Próbują przypisać słowa do zdarzeń z pamięci. Zapisują temat.
5–13 min	Pierwsza wyprawa – dwie kąpiele	• Pyta: „Kto poszedł na pierwszą wyprawę do Ogrodu Botanicznego i po co?". Uzupełnia odpowiedzi według ściągi (dodatek). • Pyta: „Co Boka i Nemeczek usłyszeli z krzaków?". Poleca wykonać zadanie 2 (tabela trzech kąpieli) – na razie dwie pierwsze kolumny.	• Odpowiadają: Boka, Czonakosz i Nemeczek; chcieli zostawić na wyspie czerwoną kartkę, że byli tu chłopcy z ulicy Pawła. • Przypominają: Nemeczek wpadł do stawu, potem schował się w basenie ze złotymi rybkami; usłyszeli, że Gereb zdradza. • Uzupełniają dwie kolumny tabeli w zadaniu 2.
13–22 min	Na wyspie – opis sceny	• Czyta opis „Na wyspie" z karty pracy. Prosi o podkreślenie zdań, które pokazują, co czuje i myśli Nemeczek.	• Słuchają i podkreślają zdania. • Odpowiadają: zszedł, bo Gereb powiedział, że wśród chłopców z placu nie ma odważnego; mógł

22 pkt
RAZEM

Sprawdzian – grupa A

Chłopcy z Placu Broni w klasie 5: plac, odwaga, zdrada i honor · czas: 40 minut

Imię i nazwisko _____ Data _____ Wynik: ..... / 22 pkt

Przeczytaj uważnie każde polecenie. Odpowiedzi zapisz w miejscach pod zadaniami. Masz **40** minut.

1 **Wybierz, kim jest Nemeczek na placu przez prawie całą powieść.** ___ / 1 pkt

A. porucznikiem i zbrojmistrzem

B. przewodniczącym chłopców

C. jedynym szeregowcem

D. stróżem składu drewna

2 **Oceń prawdziwość zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Acz zabiera chorągiewkę, zanim chłopcy wybiorą przewodniczącego.	P	F
2. W wyborach Boka dostaje 11 głosów, a Gereb 3.	P	F
3. Nemeczka ogłasza zdrajcą Boka.	P	F
4. Kapitanem Nemeczek zostaje przed bitwą.	P	F

3 **Połącz postać z jej opisem. Wpisz litery w kratki.** ___ / 4 pkt

1. Boka	a) stróż składu drewna, który ma psa Hektora
2. Acz	b) chłopiec, który przekupuje stróża, a potem wraca na plac
3. Jano	c) przewodniczący chłopców z placu, w czasie wojny generał
4. Gereb	d) wódz Czerwonych Koszul z Ogrodu Botanicznego

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

4 **Ponumeruj wydarzenia od 1 do 4. Zachowaj kolejność z książki.** ___ / 4 pkt

1. _____ Bracia Pastorowie kąpią Nemeczka w stawie.
2. _____ Acz zabiera chorągiewkę z fortu.
3. _____ Nemeczek przewraca Acza w czasie bitwy.
4. _____ Nemeczek wpada do stawu podczas pierwszej wyprawy.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Chłopcy z Placu Broni w klasie 5: plac, odwaga, zdrada i honor – cykl 5 lekcji: scenariusze, karty pracy, sprawdzian, powtórka, klasa 5

Podgląd pokazał 12 z 48 stron. Pełna wersja: 48 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- plan cyklu i wskazówki dla nauczyciela: jak przygotować i przeprowadzić lekcje oraz jak oceniać
- Lekcja 1 (45 min): Plac – kawałek pustej ziemi czy ojczyzna chłopców? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po minucie) i ka
- Lekcja 2 (45 min): Trzy kąpiele Nemeczka – co to znaczy być odważnym? – pełny scenariusz (cele, wymagania z podstawy programowej, kryteria sukcesu, przebieg minuta po minucie) i ka
- Lekcja 3 (45 min): Zdrajca czy nie?
- Lekcja 4 (45 min): Dwaj wodzowie – Boka i Acz.
- Lekcja 5 (45 min): Czy walka o plac miała sens?
- sprawdzian w dwóch grupach (A i B, po 22 pkt) oraz klucz odpowiedzi i zasady oceniania do wszystkich kart.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/cykl-lekcji-jezyk-polski-chlopcy-z-placu-broni-klasa-5